

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/211/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1422201341
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:1422201341.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX a C. B., narodený XX.XX.XXXX, obe bytom ako matka, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov – matka: D. C. E., narodená XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, G., v konaní právne zastúpená JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou, so sídlom Záhradnícka 37, Bratislava, a otec: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, G., v konaní právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Betáková Krkošková, s.r.o., so sídlom Sitnianska 1, Bratislava – mestská časť Petržalka 851 07, IČO: 51 309 017, v konaní o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. B4-17P/61/2022-535 zo dňa 04.09.2024 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti
p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom zveril maloletú A. a maloletého C. do osobnej starostlivosti matky (výrok I.) s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok (výrok III.). Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou A. a maloletým C., súd prvej inštancie rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa v bežnom rozsahu styku s maloletými deťmi každý nepárny týždeň vždy od piatku od 15.00 hod. do najbližšieho nasledujúceho pondelku do 08.00 hod. a každý párný kalendárny týždeň vždy od stredy od 15.00 hod. do piatku do 08.00 hod., kedy zároveň pre prázdniny a sviatky platí osobitná úprava styku otca s deťmi, ktorá má prednosť pred úpravou v bežnom rozsahu styku nasledovne: počas letných prázdnin v párnom roku je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi od 15.07. od 08.00 hod. do 31.07. do 08.00 hod. a od 15.08. od 08.00 hod. do 31.08. do 08.00 hod. a v nepárnom roku je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi od 01.07. od 08.00 hod. do 15.07. do 08.00 hod. a od 01.08. od 08.00 do 15.08. do 08.00 hod.; počas školských vianočných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v párnom roku od 24.12. od 14.00 hod. do 30.12. do 08.00 hod. a v nepárnom roku je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi od 22.12. od 15.00 hod. do 24.12. do 14.00 hod. a od 30.12. od 08.00 hod. do 07.01. nasledujúceho kalendárneho roku do 08.00 hod.; počas jarných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný kalendárny rok od posledného dňa školskej dochádzky pred jarnými prázdninami od 15.00 hod. do prvého dňa školskej dochádzky po jarných prázdninách do 08.00 hod.; počas veľkonočných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny rok od posledného dňa školskej dochádzky pred veľkonočnými prázdninami od 15.00 hod. do prvého dňa školskej dochádzky po veľkonočných prázdninách do 08.00 hod.; počas jesenných prázdnin je otec oprávnený stretávať

sa s maloletými deťmi každý párný rok vždy od posledného dňa školskej dochádzky pred jesennými prázdninami od 15.00 hod. do prvého dňa školskej dochádzky po jesenných prázdninách do 08.00 hod.; kedy miestom prevzatia a odovzdania maloletých detí je školské zariadenie, ktoré deti navštevujú a v prípade, že sa deti v upravenom čase v školskom zariadení nenachádzajú je miestom prevzatia bydlisko matky (výrok II.). Súd prvej inštancie zároveň uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej A. sumou 300,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 250,- Eur mesačne k rukám matky, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred, počnúc dňom 04.04.2022 a zaviazal otca povinnosťou plniť zročné výživné na maloleté deti za obdobie od 04.04.2022 do 31.08.2024 v celkovej výške 6.384,91,- Eur k rukám matky, a to do troch dní od doručenia rozsudku súdu prvej inštancie (výrok IV.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich nárok na náhradu nepriznal (výrok V.).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa článku 5, § 24 ods. 3 a 5, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). Z vykonaného dokazovania, najmä s ohľadom na závery znaleckého dokazovania ako aj z pohovoru s deťmi mal za to, že obaja rodičia sú spôsobilí deti vychovávať, kedy zároveň obaja rodičia mali záujem o osobnú starostlivosť o maloleté deti. Súd prvej inštancie mal predovšetkým zo znaleckého dokazovania za preukázané, že v súčasnosti by úprava striedavej osobnej starostlivosti nesledovala najlepší záujem maloletých detí, a preto by zároveň nebolo možné hovoriť o zaistení všetkých potrieb maloletých detí, tak ako to predpokladá § 24 ods. 3 Zákona o rodine. Konštatoval, že z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že preferencia starostlivosti matky je výraznejšia u maloletej A. a maloletý C. je otvorenejší voči rozširovaniu starostlivosti zo strany otca. Samotný znalec za optimálnejšiu považoval modifikáciu v súčasnosti realizovaného stretávania sa detí s otcom smerom k rozšíreniu prespávania detí u otca, na ktorú je maloletý C. pripravený a pre maloletú A. je to prijateľné. Aj s ohľadom na realizovaný pohovor s maloletými deťmi, súd prvej inštancie považoval za nesúladne s ich najlepším záujmom preformátovať nastavenie rodičovskej starostlivosti v takom rozsahu, akého sa domáhal otec, kedy sa deti vyjadрили, že aktuálne nastavenie styku s otcom chcú ponechať a nič na ňom nemeniť. Úprava, ku ktorej prvoinštančný súd po dokazovaní dospel, ponecháva doterajší víkendový styk otca s deťmi a doterajšie tri trojhodinové popoludnia bez prespatia nahrádza kontinuálnym stykom s dvomi prespatiami detí u otca v týždni, kedy deti nie sú u otca cez víkend, čo z pohľadu prvoinštančného súdu s odkazom na závery znaleckého dokazovania vytvorí priestor na prehĺbenie vzťahu medzi otcom a deťmi, vytvorí časový priestor pre plnohodnotný styk so všetkými výchovnými a rodinnými rituálmi. Zároveň umožní nastavenie stabilného režimu, v rámci ktorého si dokážu deti ukotviť časové rámce, ktoré strávajú u otca a ktoré u matky. Vyjadrenie maloletých detí v prospech zachovania súčasného modelu nebola pre prvoinštančný súd s ohľadom na vykonané dokazovanie prekážkou pre rozšírenie styku. Matkou navrhované rozšírenie styku len o jedno prespatie prvoinštančný súd nepovažoval za postačujúce. Súd prvej inštancie dodal, že nemožno prijať záver, že otcom navrhovaná striedavá osobná starostlivosť by bola tou jedinou spravodlivou, najmä s ohľadom na znalecké dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že aktuálne bude vhodnejšie na rozširovaní styku otca s deťmi postupne pracovať, ako prejsť bez ďalšieho rovno k striedavej osobnej starostlivosti. K úprave jarných, letných a jesenných prázdnin, ako aj k úprave zimných prázdnin a veľkonočných prázdnin a súvisiacich sviatkov, súd prvej inštancie uviedol, že nevidí žiadnu prekážku na to, aby sa rodičia v týchto obdobiach v zásade rovnomerne striedali.

Súd prvej inštancie pri určení výšky výživného vychádzal z možností rodičov a oprávnených potrieb maloletých detí so zohľadniam toho, akým spôsobom je upravená starostlivosť o maloleté deti, kedy vychádzal z netto príjmu otca okolo sumy 2.500,- Eur mesačne a u matky z príjmu okolo 1.250,- Eur mesačne, ktorý zohľadňuje i matkou uplatňovaný daňový bonus, a ňou poberaných prídavkov na každé z detí vo výške 60 Eur mesačne. Konštatoval, že rozdiel v príjme takmer v pomere 2:1 v prospech vyššieho príjmu otca je zrejmy. Nestotožnil sa s argumentáciou otca týkajúcou sa toho, že sa matka vzdala výhodnejšieho zamestnania s lepším príjmom, ktorý dosahovala pred narodením detí tým, že sa zamestnala v materskej škole, k čomu súd prvej inštancie podotkol, že by bolo nenáležité, obzvlášť v prípade, ak sa matka snaží zabezpečiť príjem s prácou kompatibilnou s potrebou starostlivosti o deti, toto konanie matky vyhodnotiť v jej neprospech. Naopak, na strane otca považoval za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť voči jeho maloletým deťom má prednosť pred jeho výdavkami, a to aj pred výdavkami na splácanie záväzkov v súvislosti s vyplatením matky z podielového spoluvlastníctva, prípadne výdavkami na splátky úveru a sporiacimi, resp. poisťovacími produktami, a preto argument otca, že výživné v celkovej výške 550,- Eur mesačne by v pomere k jeho netto príjmu cca. 2.500,- Eur bolo likvidačné, nepriznal.

Matkou navrhované výživné vo výške 300,- Eur na maloletú A. a vo výške 250,- Eur na maloletého C. súd prvej inštancie považoval za primerané, zodpovedajúce možnostiam otca a s ohľadom na pomer starostlivosti matky o deti i dôvodné, a to s poukazom aj na rozdiel vo výške výživného na A. a C., a to aj s prihliadnutím na ich vekový rozdiel a objektívne vyššie potreby A.. Základné potreby maloletých detí na bývanie, stravu, oblečenie, zdravotnú starostlivosť, hygienu, školu boli prvoinštančným súdom vyčíslené na sumu okolo 495,- Eur mesačne, k čomu je potrebné pripočítať výdavky maloletého C. na družinu, záujmovú činnosť oboch detí, výdavky v súvislosti s nosením okuliarov a avizovanou potrebou v budúcnosti inštalovať zubný aparát na strane maloletej A..

Otcovi pri určenom výživnom vo vyššie zmienenej výške vznikla povinnosť uhradiť zročné výživné spolu vo výške 15.894,91,- Eur (na A. za celých 28 mesiacov, teda za 05/2022 až 08/2024 od podania návrhu do konca mesiaca august 2024, za ktorý už bolo výživné zročné, teda spolu 8400,- Eur, plus alikvotná časť za mesiac apríl 2022 vo výške 270,- Eur a na C. za celých 28 mesiacov, teda za 05/2022 až 08/2024 od podania návrhu do konca mesiaca august 2024, za ktorý už bolo výživné zročné, teda spolu 7000,- Eur, plus alikvotná časť za mesiac apríl 2022 vo výške 224,9,- Eur). Súd prvej inštancie sa s argumentáciou matky, že by otcovi nemali byť zohľadnené všetky platby súvisiace s úhradou maloletých detí, ale len suma 7.382,44,- Eur, nestotožnil, obzvlášť za situácie, keď matka otcom vynaložené výdavky na maloleté deti nespochybňovala. Výdavky otca teda považoval za v celom rozsahu započítateľné do zročného výživného, kedy tieto aj v celkovej sume 9.510,- Eur započítal, a zročné výživné tak predstavuje rozdiel medzi sumou 15.894,91,- Eur a sumou 9.510,- Eur, teda sumu 6.384,91,- Eur.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), keď žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov I., II. a IV. napadol riadnym a včasným odvolaním otec s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. d) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a dôkaz, o ktorý opiera svoje rozhodnutie má podstatné vady a zároveň porušil Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) garantované právo otca starať sa o deti a vychovávať ich a Ústavou SR garantované právo maloletých detí na oboch rodičov. Poukázal na body 49., 50. a 52. napadnutého rozsudku, s tým, že z nich vyplýva, že prvoinštančný súd odmietol otcom navrhovanú striedavú osobnú starostlivosť z dôvodu, že podľa znaleckého posudku č. 4/2024 zo dňa 09.02.2024, vypracovaného znalcom Mgr. Et. Mgr. Martinom Balkom z odboru psychológie (ďalej len „Znalecký posudok“) a podľa pohovorov vykonaných s maloletými deťmi, striedavá osobná starostlivosť nesleduje ich najlepším záujem, a preto by zároveň nebolo možné hovoriť o zaistení všetkých potrieb maloletých detí, tak ako to predpokladá § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ako aj skutočnosť, že súdom nariadený styk vytvorí dostatočný časový priestor pre plnohodnotný styk otca s deťmi, so všetkými výchovnými a rodinnými rituálmi, vrátane prípravy do školy, prespania v domácnosti otca, ako aj spoločného trávenia voľného času. Poukázal na body 5., 6., a 8. Znaleckého posudku, k čomu podotkol, že v bode 5. znalec síce uvádza, že nemôže v konaní odporučiť konkrétny model rodičovskej starostlivosti, avšak v bode 6. (a rovnako aj v bode 15.) konkrétny model rodičovskej starostlivosti, resp. rozsah styku otca a matky s deťmi navrhuje. Tento model sa stal súčasne smerodajným pre prvoinštančný súd, ktorý na jeho základe odmietol striedavú osobnú starostlivosť, zveril deti výlučne matke a nariadil rozsah styku otca s deťmi. Upriamil pozornosť odvolacieho súdu na uznesenie Ústavného súdu sp. Zn. IV. US 3470/15 zo dňa 19. 7. 2016 a v súvislosti s ním vyslovil názor, že v prejednávanvej veci znalec prekročil svoje kompetencie, keď neposkytol len odborné psychologické posúdenie, ale posudzoval vhodnosť, resp. nevhodnosť striedavej osobnej starostlivosti a rozsah styku rodičov s deťmi, a teda znalec namiesto súdu poskytol právne posúdenie a sudca sa tohto právneho posúdenia pridržiaval a v súlade s ním rozhodol. Ďalej poukázal i na nevhodnosť metód aplikovaných znalcom. Namietal, že sa znalec nezaoberal príčinami preferencie matky u maloletých detí, pričom otec za dôvody preferencie matky deťmi považuje jej postoj k učeniu, v súvislosti s čím uviedol, že jeho postoj k učeniu, ktorý neprekračuje medze bežných požiadaviek iných rodičov, a charakterové vlastnosti maloletej A., nemôžu byť dôvodom, prečo by otec nemohol mať rovnaké právo na svoje deti ako matka a nemôžu byť dôvodom zverenia detí matke. Podotkol, že veľký podiel na preferovaní matky deťmi má dočasný reštriktívny režim styku otca s deťmi zavedený matkou, ktorá bez akejkoľvek dohody odišla zo spoločnej domácnosti a zobrala so sebou aj deti a od toho času zabraňovala otcovi stýkať sa s deťmi v rozsahu, v akom chcel s nimi tráviť čas a venovať sa im. Kvôli zmienenému dočasnému režimu bolo otcovi odopreté právo riadne vychovávať svoje deti, aj keď má na to všetky predpoklady a najmä vôľu a túžbu. Dočasný režim spôsobil pretrhnutie väzieb medzi otcom a deťmi. Bez osobného kontaktu s deťmi v tak útlom veku nie je možné budovať a

upevňovať si silné rodičovské puto. Ďalej poukázal na skutočnosť, že matka trávi s deťmi nepomerne viac času a má logicky na deti omnoho väčší vplyv, a teda je schopná ovplyvňovať ich mienku a názory, v súvislosti s čím poukázal na bod 12. Znaleckého posudku. Vyslovil pochybnosti o spôsobilosti detí posúdiť, ktorý režim styku s rodičmi je pre nich lepší, keďže sú pod dominantným vplyvom matky a poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) č. 23641/17 a č. 12962/19 a na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/183/2015. Mal za to, že kľúčovým pre odmietnutie zverenia detí obom rodičom bol názor detí, ktorý znalec a ani súd bližšie neskúmali, nezisťovali jeho príčiny, závažnosť, autentickosť, dopad tvrdených skutočností na ich vývoj. Ďalej odvolateľ namietal pochybenie súdu prvej inštancie, keď v súlade s § 208 ods. 3 CSP nevypočul znalca ku skutočnostiam uvádzaných v Znaleckom posudku. Uviedol, že Znalecký posudok nie je hodnoverným obrazom skutočného stavu vecí, bol vypracovaný neodborne a má podstatné vady, ako aj vykonanie tohto dôkazu súdom. Keďže Znalecký posudok bol kľúčovým dôkazom pre rozhodnutie prvoinštančného súdu, namietol, že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Súčasne poukázal i na nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom, keď osobnú striedavú starostlivosť odmietol bez relevantného dôvodu, čím porušil Ústavou SR garantované práva otca a detí, v súvislosti s čím upriamil pozornosť súdu na body 1., 2., 3. a 11. Znaleckého posudku. Uviedol, že podľa Znaleckého posudku je spôsobilý samostatne zabezpečiť starostlivosť a výchovu svojich detí a má s nimi vytvorené kvalitné citové puto, čo nespochybňoval a mal za preukázané i prvoinštančný súd, avšak napriek uvedenému súlade so závermi Znaleckého posudku v napadnutom rozsudku konštatoval, že rovnocenný styk otca a matky s deťmi nie je v ich najlepšom záujme, kedy okrem názoru detí súd neuviedol žiadne konkrétne, relevantné dôvody, pre ktoré by rovnocenný styk oboch rodičov s deťmi nebol v ich najlepšom záujme. V súvislosti s uvedeným poukázal na rozhodovacie prax českých súdnych autorít. Mal za to, že nariadením striedavej osobnej starostlivosti by neboli narušené sociálne väzby detí, keďže bydliská rodičov sú pomerne blízko seba, deti by navštevovali tú istú školu, mali by tých istých priateľov, mohli by navštevovať tie isté záujmové krúžky a pod., zároveň žiadne z detí nemá zvýšené nároky na zdravotnú starostlivosť, ani osobitné, špecifické potreby na výchovu. Podotkol, že je zrejmé, že medzi rodičmi existuje rivalita, ktorá má korene v správaní matky odmietajúcej akceptovať dôležitosť úlohy otca v živote detí, ale ani táto nemôže byť dôvodom pre odmietnutie striedavej osobnej starostlivosti. Upriamil pozornosť súdu na nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 46/2013 a nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS č. 3350/22. Uviedol, že napadnutým rozhodnutím rozšírený styk nepostačuje, považujúc ho len za malú korekciu súčasného nežiadúceho stavu, s čím nemôže súhlasiť, pretože napriek rozšíreniu styku nebude môcť deti plnohodnotne vychovávať a byť neodmysliteľnou súčasťou ich života. Poukázal i na nález Ústavného súdu Českej republiky I. Č. 3065/2021 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 414/2021. Dodal, že súd prvej inštancie vec neprávne právne posúdil, keď zveril deti výlučne matke a odmietol striedavú osobnú starostlivosť kvôli názoru detí, ktorý však nie je skutočným dôvodom, pre ktorý by striedavá osobná starostlivosť nebola v ich najlepšom záujme, v čom vzhliada naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

Vo vzťahu súdom prvej inštancie určenému výživnému na maloleté deti, odvolateľ poukázal na body 56. a 57. napadnutého rozsudku a uviedol, že neustále zabezpečuje pre deti nielen ich základné potreby, ale vo veľkej miere sa podieľa aj na ich mimoriadnych potrebách. Všetky voľnočasové aktivity plánuje výlučne spoločne s deťmi, vrátane dovolení, čím sa v plnej miere podieľa na ich životnej úrovni. Zdôraznil, že v žiadnom prípade neuprednostňuje vlastné potreby pred potrebami detí, práve naopak, dopraje im viac na úkor seba samého. Mal za to, že vyčíslenie príjmov a výdavkov oboch rodičov uvádzané v napadnutom rozsudku je bez väčších rozporov, avšak za dôležité považoval uviesť, že okrem hypotekárneho úveru má aj pôžičku vo výške 18.000,- Eur, ktorú si zabezpečil z dôvodu vyplatenia matky za vysporiadanie podielového spoluvlastníctva za byt v celkovej výške 38.000,- Eur. Keďže uvedená pôžička bola použitá na zabezpečenie bývania otca a detí, ide o dôvodný výdavok, na ktorý súd musí taktiež prihliadať. Uviedol, že predmetnú pôžičku doposiaľ nezačal splácať, preto nebola uvedená ani v prehľade jeho mesačných výdavkov. Ak však k jeho mesačným výdavkom vo výške 3.175,- Eur pripočítame zvýšenie splátky hypotéky vo výške 100,- Eur mesačne a splátku na vrátenie pôžičky vo výške 200,- Eur mesačne, výdavky prekročia jeho mesačne príjmy. Podľa názoru odvolateľa sa jedná o výdavky, na ktoré mal prvoinštančný súd pri určení vyživovacej povinnosti prihliadať. Otec následne vyjadril nesúhlas s názorom prvoinštančného súdu, že v súvislosti s matkou nie je možné hovoriť o vzdaní sa lepšieho zamestnania. Je presvedčený, že vzhľadom na jej dosiahnuté vzdelania, schopnosti a pracovnú históriu je schopná zabezpečiť si prácu, ktorá je nepomerne lepšie finančne ohodnotená ako práca, ktorú aktuálne vykonáva v súkromnej základnej škole H. I. E. s čistým mesačným príjmom 1.000,- Eur. Mal za to, že matka to bezdôvodne odmieta, správa sa nezodpovedne, preferuje svoju predstavu o ideálnej práci na úkor svojich detí, ktoré by vzhľadom na svoje schopnosti vedela omnoho

lepšie finančne zabezpečiť a spolieha sa, že ju finančne zabezpečí otec formou výživného. Zdôraznil, že matka vyštudovala Vysokú Školu Ekonomickú v Bratislave s titulom inžinier a poukázal na jej pracovnú históriu ako i na skutočnosť, že v roku 2012 v spoločnosti J. dosahovala nadpriemerný čistý príjem 1.330,- Eur. Po skončení materskej dovolenky odmietla ponúknutú pozíciu v spoločnosti J. a radšej sa zaregistrovala na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaná. V septembri 2019 sa zamestnala na finančnom oddelení kreatívneho štúdia K., ale len na polovičný úväzok s čistým mesačným príjmom cca 550,- Eur, v decembri 2020 prácu na plný úväzok odmietla. Od januára 2021 nepracovala, bola na úrade práce a poberala rodičovský príspevok. V októbri 2021 sa zamestnala ako učiteľka v škôlke na L. ulici s čistým mesačným príjmom cca 800,- Eur a od septembra 2022 pracuje v aktuálnom zamestnaní. Otec ďalej uviedol, že matka má schopnosti zaobstaráť si prácu, ktorá by bola adekvátna jej vzdelaniu a pracovným skúsenostiam, čím by dosahovala nadpriemerný príjem a finančne tak vedela zabezpečiť seba ako aj deti. V tejto súvislosti poukázal na to, že matka len kvôli svojej predstave o ideálnej práci odmieta prácu zodpovedajúcu jej schopnostiam. Zdôraznil, že on neodmieta svoju povinnosť podieľať sa na potrebách detí, ale podľa jeho názoru, ak ho súd zaviazne na platenie výživného, podporí tak matku v jej správaní a tá nikdy nezmení svoj postoj k práci, nenájde si prácu primeranú jej schopnostiam a neustále bude vyžadovať od neho, aby ju financoval a platil výživné. Namietal, že príjem matky súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, keď prihliadal len na jej aktuálny príjem a neprehliadal na jej schopnosti a z toho vyplývajúci potencionálny príjem, pričom k výške potencionálneho príjmu doložil ako dôkaz plat na pozícii „IT projektový manažér“ v Bratislave s praxou nad 6 rokov podľa porovnávacieho portálu B., ktorý by mohol byť vo výške až 3.000,- Eur. Vzhľadom na to, že otec požaduje zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, navrhuje určenie výživného na maloletú A. vo výške 150,- Eur mesačne a na maloletého C. vo výške 100,- Eur mesačne, žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v nasledovnom znení:

Maloleté Deti sa zverujú do striedavej osobnej starostlivosti matky a otca, pričom otec je oprávnený starať sa (stýkať sa) o maloleté deti: pravidelne každý pondelok v párnom kalendárnom týždni vyzdvihnutím zo školy v čase podľa skončenia školy a odovzdaním v najbližšiu stredu v mieste školy v čase podľa začatia školy; pravidelne každý párný víkend, počnúc piatkom vyzdvihnutím zo školy v čase podľa skončenia školy a odovzdaním v pondelok v mieste školy v čase podľa začatia školy; pravidelne každú stredu v nepárnom kalendárnom týždni vyzdvihnutím zo školy v čase podľa skončenia školy a odovzdaním v najbližší piatok v mieste školy v čase podľa začatia školy; počas školských letných prázdnin v každý párný rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od 15.07. od 8.00 hod. do 31.07. do 8.00 hod. a od 15.08. od 8.00 hod. do 31.08. do 8.00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od 01.07. od 8.00 hod. do 15.7. do 8.00 hod. a od 01.08. od 8.00 hod. do 15.8. do 8.00 hod.; počas školských letných prázdnin v každý nepárny rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od 1.07. od 8.00 hod. do 15.07. do 8.00 hod. a od 1.08. od 8.00 hod. do 15.08. do 8.00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od 15.07. od 8.00 hod. do 31.7. do 8.00 hod. a od 15.08. od 8.00 hod. do 31.8. do 8.00 hod.; počas školských vianočných prázdnin každý párný rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od 24.12. od 14.00 hod. do 30.12. do 8.00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od 22.12. od 8.00 hod. do 24.12. do 14.00 hod. a od 30.12. od 8.00 hod. do 7.1. do 8.00 hod.; počas školských vianočných prázdnin každý nepárny rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od 22.12. od 8.00 hod. do 24.12. do 14.00 hod. a od 30.12. od 8.00 do 7.1. do 8.00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od 24.12. od 14.00 hod. do 30.12. do 8.00 hod.; počas jarných prázdnin každý párný rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od piatka, ktorý predchádza prázdninovému týždňu od 8.00 hod. do pondelka, ktorý nasleduje po ukončení prázdninového týždňa do 8.00 hod. a každý nepárny budú deti v osobnej starostlivosti matky od piatka, ktorý predchádza prázdninovému týždňu od 8.00 hod. do pondelka, ktorý nasleduje po ukončení prázdninového týždňa do 8.00 hod.; počas veľkonočných prázdnin každý nepárny rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od stredy, ktorá predchádza veľkonočným prázdninám od 8.00 hod. do stredy, ktorá nasleduje po ukončení veľkonočných prázdnin do 8.00 hod. a každý párný rok budú deti v osobnej starostlivosti matky od stredy, ktorá predchádza veľkonočným prázdninám od 8.00 hod. do stredy, ktorá nasleduje po ukončení veľkonočných prázdnin do 8.00 hod.; počas školských jesenných prázdnin každý párný rok budú deti v osobnej starostlivosti otca od dňa, ktorý predchádza prvému dňu jesenným prázdninám od 8.00 hod. do prvého školského dňa po ukončení jesenných prázdnin do 8.00 hod. a každý nepárny rok budú deti v osobnej starostlivosti matky od dňa, ktorý predchádza prvému dňu jesenným prázdninám od 8.00 hod. do prvého školského dňa po ukončení jesenných prázdnin do 8.00 hod.; počas ostatných sviatkov a dní pracovného pokoja v každom kalendárnom roku ako aj ostatných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pre daný rok platí bežná úprava styku otca a matky s deťmi; miestom preberania detí je školské zariadenie, pokiaľ takéto zariadenie detí navštevujú v čase preberania, inak je miestom preberania bydlisko toho rodiča, ktorého osobná starostlivosť o

detí prechádza na druhého rodiča. V prípade, že matka zmení bydlisko mimo mesta G., k odovzdaniu a prevzatiu detí bude dochádzať výlučne v mieste bydliska otca; rodičia sú oprávnení stretávať sa s maloletými deťmi aj v iný čas, ak sa na tom dohodnú.

Obaja rodičia budú obe Deti zastupovať a spravovať ich majetok spoločne. V bežných veciach môže konať každý z rodičov samostatne, podľa toho, u ktorého z rodičov sa práve Deti nachádzajú.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. sumou 150,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 100,- Eur mesačne k rukám matky, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred.

Oprávnenou na poberanie príspevkov na deti je matka.

Oprávneným na uplatnenie si daňového bonusu na deti za obdobie 1. – 6. mesiaca kalendárneho roka je matka a za obdobie 7. – 12 mesiaca kalendárneho roka je otec.

Maloleté deti budú mať trvalý pobyt na adrese F. XXX/X, XXX XX G. – M. I., až do doby kým sa rodičia spoločne nedohodnú inak.

Žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny. Uviedla, že súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov konania i maloletých detí a dospel k záveru, že vo veci je potrebné vykonať znalecké dokazovanie. V Znaleckom posudku znalec veľmi detailne zodpovedal všetky otázky a k úprave styku otca s maloletými deťmi sa jasne vyjadril, že „rodinný systém v súčasnosti nie je natoľko stabilizovaný, aby bol pripravený na zásadnejšiu zmenu konštalácie rodičovskej starostlivosti tak, ako to navrhuje otec, najmä s ohľadom na senzitívne prežívanie mal. A., jej preferenciu rodičov a rodičovskej starostlivosti tak, aby to pre ňu nepredstavovalo vývinové riziko“. Rovnako znalec poukázal na to, že „z psychologického hľadiska sa javí ako menej riziková skôr stabilizácia rodinnej situácie formou miernejšej modifikácie zaužívaného modelu rezidenčnej starostlivosti matky s extenzívnym rozsahom stretávania s otcom tak, aby korešpondoval s vývinovými potrebami mal. detí“. Uviedla, že zo záverov Znaleckého posudku jasne vyplýva, že znalec za optimálnejšie riešenie vidí miernu modifikáciu realizovaného modelu rodičovskej starostlivosti rozšírením týždenného prespávania. So závermi a obsahom Znaleckého posudku bol otec oboznámený a nový znalecký posudok nenavrhol vyhotoviť. S poukazom na uvedené žiadala, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

6. Podaním zo dňa 09.01.2025 otec doplnil nové skutkové okolnosti podstatného významu, ktoré sa dozvedel po vydaní rozsudku súdom prvej inštancie, a to že matka na pojednávaní dňa 04.09.2024 úmyselne zamlčala, že od 01.09.2024 stratila zamestnanie a je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaná, a tvárila sa, že túto prácu naďalej vykonáva. Otec požiadal v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava IV o sprístupnenie informácií, či matka je alebo nie je vedená v ich evidencii ako nezamestnaná. Zmieneny úrad písomne potvrdil, že matka je vedená ako nezamestnaná od 01.09.2024 a tento stav trval aj v čase zaslania jeho odpovede zo dňa 30.12.2024. Otec považuje za znepokojujúce, že matka si počas najmenej 4 mesiacov nenašla žiadnu prácu, ktorá by jej zabezpečila nevyhnutný príjem na vedenie domácnosti a úhradu potrieb detí. Otec platí matke mesačné výživné a aj napriek tomu matka opakovane požaduje od otca viac peňazí na úhradu potrieb detí. Ak otec odmietne platiť ďalšie náklady na deti so slovami, že jej platí výživné, matka neváha zneužiť deti na dosiahnutie svojho a tvrdí im, že otec im to nechce zaplatiť, pritom platí to, na čo bol súdom zaviazaný a ešte nad rámec toho, však odmieta suplovať matkinu nezodpovednosť, ľahkovážnosť a neschopnosť zabezpečiť si vlastnými silami chod svojej domácnosti. Mal za to, že prvoinštančný súd zveril deti do výlučnej starostlivosti matky za skutkových okolností, ktoré neboli pravdivé a požaduje zverenie detí do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, čím budú životné potreby detí zabezpečené lepšie, s vyššou mierou nie len finančnej istoty a súčasne odbremení matku od časti nákladov, ktoré nie je schopná platiť vlastným pričinením. Tvrdil, že jeho požiadavka je dôvodná, legitímna a v najlepšom záujme detí.

7. Podaním zo dňa 25.03.2025 otec oznámil súdu, že došlo k zmene skutkových okolností a podľa vyjadrenia matky od 01.03.2025 opäť pracuje, avšak otec nemá žiadne bližšie informácie ohľadom novej práce.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – účastníkom konania (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní,

že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), h) CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v napadnutej časti (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu matky, ktorá sa domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. a maloletému C., pričom žiadala zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, zaviazat' otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej A. sumou 300,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 250,- Eur mesačne a upraviť styk otca s maloletými deťmi.

10. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k obojm maloletým deťom.

11. Otec maloletých detí v odvolaní primárne namietal nesprávnosť zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, žiadal maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a odvolal sa i voči závislému výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi ako i voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výrokovej časti o určení výživného na maloleté deti.

12. Predovšetkým sa žiada uviesť, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dokazovanie v plnom rozsahu, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom a vec v uvedenom správne posúdil i po právnej stránke. Odvolací súd sa rovnako stotožnil so závermi, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a považuje za správne jeho právne posúdenie, pričom aj odvolací súd na základe vykonaných dôkazov zhodne s prvoinštančným súdom vyhodnotil návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, s určením výživného na obe deti a úpravou styku otca s maloletými deťmi ako opodstatnený, a naopak, otcom v konaní požadované zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a určenie vyživovacej povinnosti v nižšom rozsahu, ako nedôvodný. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, keď otec v odvolaní neuviedol také dôvody, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, a nemôže preto dať odvolateľovi za pravdu. Preskúmaním obsahu spisového materiálu sa aj v odvolacom konaní potvrdila správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenie.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Žiada sa uviesť, že ani odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nepovažoval návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov za dôvodný, a v tejto otázke odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. Pre nutnosť vysporiadania sa aj s odvolacími námietkami otca a pre celkovú úplnosť sa však žiada doplniť nasledovné:

15. Rodičovské práva a povinnosti nesporne patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve prípadne v partnerskom vzťahu, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine upravuje výkon rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 Ústavy SR. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 4, § 25 ods. 1, § 35 a § 36). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o ich výkone tak ako tomu je v danej veci súd, vždy však s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečia, vyplývajúce z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obom rodičom.

16. Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade zdôrazniť, že pri rozhodovaní o zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti je súd povinný rešpektovať ich právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove detí má svoj význam. Spôsobilosť rodičov deti vychovávať nie je daná len ich hmotnými podmienkami, ale aj ich prístupom k právam druhého rodiča a k právu dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Súd prvej inštancie vo veci starostlivosti o maloleté deti správne prihliadol prioritne na záujem detí, ktorý dôvodne nestotožňoval so subjektívnymi predstavami rodičov o nimi preferovanej forme osobnej starostlivosti.

17. Odvolací súd z obsahu spisového materiálu a z výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že obaja rodičia sú spôsobilí zabezpečovať výchovu a plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti, kedy zároveň obaja rodičia i prejavili záujem o osobnú starostlivosť. Keďže otec mal záujem o výkon osobnej starostlivosti o maloleté deti formou striedavej osobnej starostlivosti, súd bol povinný s poukazom na § 24 ods. 3 Zákona o rodine skúmať, či striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletých detí. Z hľadiska splnenia materiálnych podmienok je záujem rodiča o danú formu osobnej starostlivosti, i keď je akokoľvek úprimný, druhoradý. Rozhodujúcim je záujem na strane maloletých detí, a preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď svoju pozornosť zamerlal na dokazovanie a posudzovanie vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti v kontexte najlepšieho záujmu maloletých detí, kedy pristúpil k vykonaniu znaleckého dokazovania ako i k vykonaniu pohovoru s oboma maloletými deťmi. Odvolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ sa na základe výsledkov vykonaného dokazovania preukáže, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí, nemožno pristúpiť k jej nariadeniu. Posúdenie skutočnosti, či striedavá osobná starostlivosť je v najlepšom záujme detí, prináleží len súdu, pretože ide o otázku právnu, nie skutkovú.

18. Otec vo svojej odvolacej argumentácii namietal, že prvoinštančný súd odmietol ním navrhovanú striedavú osobnú starostlivosť o maloleté deti z dôvodu, že podľa Znaleckého posudku a podľa pohovorov vykonaných s maloletými deťmi, striedavá osobná starostlivosť nesleduje ich najlepší záujem, a preto by zároveň nebolo možné hovoriť o zaistení všetkých potrieb maloletých detí, tak ako to predpokladá ustanovenie § 24 ods. 3 Zákona o rodine. Namietal, že znalec Mgr. et. Mgr. Martin Balko (ďalej len „znalec“) v bode 6. Znaleckého posudku odporučil konkrétny model rodičovskej starostlivosti, resp. rozsah styku otca a matky s deťmi, ktorý sa stal pre súd prvej inštancie smerodajný, a na základe ktorého odmietol striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov, deti zveril do výlučnej osobnej starostlivosti matky a nariadil rozsah styku otca s deťmi, poukazujúc na skutočnosť, že znalec podľa jeho názoru prekročil svoje kompetencie, keď neposkytol len odborné psychologické posúdenie, ale posudzoval vhodnosť, resp. nevhodnosť striedavej osobnej starostlivosti a rozsah styku rodičov s deťmi, kedy namiesto súdu poskytol právne posúdenie, ktorého sa sudca pridržiaval a v súlade s ním rozhodol. Odvolací súd v nadväznosti na uvedenú odvolaciu argumentáciu otca považuje za potrebné uviesť,

že pri každom súdnom konaní, v ktorom je vypracovaný znalecký posudok majú kardinálny význam otázky naformulované súdom, ktorých zodpovedanie zo strany znalca je pre súd relevantné. V otcom namietanom bode 6. Znaleckého posudku sa znalec vyjadril k súdu položenej otázke na posúdenie, ktorý z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady na zaistenie zdravého psychického a fyzického vývinu maloletých detí v prípade, ak striedavá osobná starostlivosť nie je v ich záujme, ku ktorej znalec uviedol, že „z psychologického hľadiska sa javí ako menej riziková skôr stabilizácia rodinnej situácie formou miernejšej modifikácie zaužívaného modelu rezidenčnej starostlivosti matky s extenzívnym rozsahom stretávania s otcom tak, aby korešpondoval s vývinovými potrebami maloletých detí, t.j. napríklad rozšírenie prespávania mal. detí u otca aj počas pracovného týždňa a to tak, aby zostala zachovaná aj súdržnosť súrodencov, t.j. vzájomné vzťahy medzi mal. A. a mal. C. a zároveň, aby boli akceptované aj vývinové potreby mal. C., ktorý je objektívne otvorený a pripravený pre rozšírenie stretávania s otcom.“. Odvolací súd sa nemohol stotožniť s námietkou otca, kedy v citovanej formulácii odpovede znalca na otázku súdu prvej inštancie právne posúdenie veci znalcom nevzhladol, konštatujúc, že znalec sa v danom prípade nezaoberal riešením žiadnej právnej otázky, nepristúpil k žiadnemu výkladu všeobecne záväzných právnych predpisov ani k analýze príslušnej judikatúry, zároveň nevyslovil žiadne závery, ktorými by napĺňal obsah právnych pojmov. Odvolací súd má za to, že znalec sa zaoberal rýdzo odbornou skutkovou otázkou, keď vyslovil názor, že stabilizácia rodinnej situácie formou miernejšej modifikácie zaužívaného modelu rezidenčnej starostlivosti matky s extenzívnym rozsahom stretávania s otcom sa mu z psychologického hľadiska maloletých detí javí ako menej riziková. Nad rámec uvedeného odvolací súd dodáva, že i keby sa znalec v čiastkových otázkach vyjadril k právnej stránke veci, čo však v danej situácii konštatovať nemožno, uvedené by samé o sebe neznamenal, že znalecký posudok je nepoužiteľný ako celok, kedy by použiteľná bola tá časť znaleckého posudku, v ktorej sa znalec zaoberá výhradne riešením odborných skutkových otázok. Odvolací súd však k tejto polemike pristúpiť nemusel majúc za to, že znalec sa v predmetnom Znaleckom posudku obmedzil iba na vyjadrenie odborných záverov vo vzťahu k skutkovým okolnostiam prejednávanej veci, jeho závery sú náležite odôvodnené a nevykazujú žiadny rozpor s obsahom jeho nálezu, kedy je zároveň potrebné konštatovať, že znalec sa vyčerpávajúcym spôsobom vysporiadal s úlohou, ktorá mu zo strany súdu bola určená, prihliadol ku všetkým skutočnostiam, s ktorými bolo potrebné sa vysporiadať a jeho odborné závery korešpondujú i s ďalšími výsledkami dokazovania vykonaného v priebehu konania.

Odvolací súd zdôrazňuje, že znalecký posudok je jedným z dôkazov, ktorý súd vyhodnocuje vo vzájomnej súvislosti s ďalšími dôkazmi vykonanými v priebehu konania, aplikujúc pravidlá hodnotenia dôkazov obsiahnuté v článku 15, ako aj v § 191 CSP, a teda spravujúc sa zásadou voľného hodnotenia dôkazov, kedy k hodnoteniu dôkazov pristupuje podľa svojej úvahy, každý dôkaz hodnotí jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, zohľadňujúc i významné kritérium, že žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. Súd prvej inštancie teda postupoval pri hodnotení dôkazov správne, keď Znalecký posudok vyhodnotil vo vzájomnej súvislosti s ďalšími v konaní vykonanými dôkazmi, a to najmä s výpoveďami účastníkov konania, predovšetkým s poukazom na pohovory vykonané s maloletými deťmi, preto neobstojí argumentácia otca, ktorý v tomto smere namietal nezverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na podklade záverov Znaleckého posudku a s prihliadnutím na pohovor s maloletými deťmi.

19. Pokiaľ otec namietal metódy aplikované znalcom, odvolací súd uvádza, že na dané výhrady otca neprihliadal. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na právny rámec činnosti znalca upravený zákonom č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vymedzuje predmet znaleckej činnosti, stanovuje nevyhnutné náležitosti znaleckých úkonov, práva a povinnosti znalcov, ako aj vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 228/2018 Z. z., ktorou sa daný zákon vykonáva. Znalec je povinný pri výkone svojej činnosti postupovať v intenciách uvedených všeobecne záväzných právnych predpisov a znalecký posudok vypracovať v zmysle jeho oprávnenia a na požadovanej úrovni za splnenia zákonom predpísaných náležitostí. Súdu však neprináleží hodnotiť správnosť či nesprávnosť odborných záverov, ku ktorým znalec dospel, či správnosť zvolených a aplikovaných metód alebo prístupov znalca, ktoré pri vypracovaní nálezu a znaleckého posudku znalec použil. Súd hodnotí znalecký posudok resp. výsledky znaleckého dokazovania komplexne a vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, ktoré vyplynuli z iných dôkazov podľa už vyššie zmienených pravidiel hodnotenia dôkazov. Súd teda posudzuje úplnosť znaleckého posudku, logické odôvodnenie jeho záverov a súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Pokiaľ je posúdenie rozhodujúcich skutočností znalcom dostatočne presvedčivé čo do jeho úplnosti, logického odôvodnenia jeho záverov a ich súladu s ostatnými vykonanými dôkazmi, tak znalecký posudok ako

dôkaz v súdnom konaní obstoí. Tak tomu je i v prejednávanej veci, keďže závery Znaleckého posudku vychádzajú zo zistených skutočností a sú náležite odôvodnené, sú podložené obsahom nálezu, a predovšetkým závery znalca nie sú v rozpore s výsledkami ostatných dôkazov (práve naopak, sú s nimi v úplnom súlade), pričom odôvodnenie znalca zodpovedá pravidlám logického myslenia a Znalecký posudok ako celok je objektívne presvedčivý.

20. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že napriek tomu, že otec spochybnil postup súdu prvej inštancie, ktorý znalca nevypočul ku skutočnostiam uvádzaným v Znaleckom posudku, nemožno jeho námietke vyhovieť a dať mu v tomto smere za pravdu, zdôrazňujúc, že postup súdu podľa § 208 ods. 3 CSP nie je obligatórnym, a síce súd nie je povinný pristúpiť k výsluchu znalca za každých okolností, ale naopak, za predpokladu, že súd prvej inštancie nemal pochybnosti o vecnej správnosti Znaleckého posudku, ktoré nedostatky by bolo potrebné výsluchom znalca odstrániť, nebol dôvod k výsluchu znalca pristúpiť. Pokiaľ otec s poukazom na vypracovaný Znalecký posudok a jeho vykonanie prízvukoval, že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie prvoinštančného súdu vo veci samej, odvolací súd uvádza, že v podanom odvolaní žiadnu vadu, ktorú by bolo možné subsumovať pod ním uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP neuviedol, pričom na základe týchto zistení dospel k záveru, že uplatnený odvolací dôvod nie je daný. Pod zmienený odvolací dôvod je možné subsumovať iba také pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie, na ktoré nemožno aplikovať iný odvolací dôvod a súčasne dôsledkom takýchto pochybení je nesprávne rozhodnutie prvoinštančného súdu vo veci samej. Môže ísť napríklad o situáciu, kedy prvoinštančný súd pochybí pri vykonaní dokazovania pripustením a vykonaním dôkazu, ktorý nebol získaný zákonným spôsobom, prípadne vylúčne svedka bez splnenia munudukčnej povinnosti, avšak v procesnom postupe súdu prvej inštancie, kedy nepristúpil k fakultatívnemu výsluchu znalca, či založenie rozhodnutia (okrem iného) na vykonanom znaleckom dokazovaní, resp. Znaleckom posudku, ktorý odvolateľ považuje za vypracovaný neodborne a majúci podstatné vady, čo však nekorešponduje s objektívnou realitou. Za tohto stavu preto nemožno konštatovať naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP.

21. Pokiaľ ide o námietku otca o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že právne posudzovanie je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaduje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval.

22. Súd prvej inštancie vec právne posúdil ako nárok rodiča na úpravu výkonu práv a povinností k maloletým deťom podľa § 24 ods. 3 a 5 a § 36 ods. 1, § Zákona o rodine, teda na danú vec aplikoval správne právne predpisy a tieto aj správne interpretoval, pričom takéto právne posúdenie vecí, ako aj závery súdu prvej inštancie, odvolací súd považuje za správne a námietky otca o nesprávnom právnom posúdení veci za nedôvodné.

23. Odvolací súd sa ďalej zaoberal i námietkou otca týkajúcou sa jeho pochybnosti o spôsobilosti maloletých detí posúdiť, ktorý režim styku s rodičmi je pre nich lepší. V tomto smere odvolací súd považuje za dôležité poukázať na ust. § 43 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré kladie dôraz pri rozhodovaní súdu na to, aby maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, malo právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté, pričom názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Vychádzajúc z uvedeného ustanovenia je nutné tiež zdôrazniť, že článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa ustanovuje, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom názorom dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, alebo výsluchom maloletého dieťaťa, a to aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa, pričom spôsob, akým súd zisťuje názor maloletého dieťaťa je ponechaný na jeho úvahe.

24. Odvolací súd nemal dôvod pochybovať o tom, že maloleté deti v ich veku (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie mala maloletá A. 12 rokov a maloletý C. takmer 9 rokov) už sú schopné samé vypovedať o skutočnostiach, ktoré prežívajú a vyjadriť svoj názor. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa a nevenovalo im náležitú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku, rozumovej a mravnej vyspelosti, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo/492/2015 z 22. júna 2016). Na druhej strane je však potrebné mať na zreteli to, že nie je možné, aby všeobecné súdy názor maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a následne založili svoje rozhodnutie iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (por. rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku z 9. mája 2006, č. 18249/01, bod 57-59). Váha, ktorú je potrebné venovať názorom vyjadreným maloletými deťmi musí odzrkadľovať ich úroveň chápania prejednávanej veci a dôsledkov konkrétneho rozhodnutia. Je pritom zrejmé, že napriek vyjadreným názorom maloletých detí, ktoré môžu predstavovať podstatné vodítko pri hľadaní ich najlepšieho záujmu, sa súd nemusí s názorom detí stotožniť a rozhodnúť v súlade s ním. Súd musí vyhodnocovať všetky ostatné skutočnosti prejednávanej veci a hodnotiť následky svojho rozhodnutia nielen vo vzťahu k aktuálnym, ale aj budúcim vývinovým a vzťahovým potrebám detí. Z tohto dôvodu normatívny predpoklad prihliadania na názor maloletých detí nemožno za žiadnych okolností stotožňovať s rozhodnutím výlučne podľa názoru detí a v súlade s ich želaním.

25. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je však zrejmé, že prvoinštančný súd vyhodnotil názory prezentované oboma maloletými deťmi vo vzájomnej súvislosti s vykonanými dôkazmi, a to najmä s poukazom na výsledky vykonaného znaleckého dokazovania a odborné závery znalca obsiahnuté v Znaleckom posudku, kedy nemožno konštatovať, že by súd prvej inštancie bez ďalšieho prevzal názory či želania vyslovené maloletými deťmi a o forme osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti či úprave ich vzájomného styku rozhodol výlučne v súlade s vôľou maloletých detí, bez zohľadnenia ďalších skutočností, ktoré počas konania vyšli najavo. Maloleté deti počas pohovoru vyjadrili záujem o zachovanie súčasného modelu bez zmien, čo však súd prvej inštancie neakceptoval, keď rešpektujúc vôľu maloletých detí a dôvodiac, že doterajší rozsah styku otca s maloletými deťmi by nijakým spôsobom nedával priestor na rozvoj vzťahu otca a maloletých detí, s ohľadom na závery znaleckého dokazovania, pristúpil k rozšíreniu styku otca s maloletými deťmi. Neobstojí preto argumentácia otca, ktorou vyjadruje svoje pochybnosti o spôsobilosti maloletých detí posúdiť, ktorý režim styku s rodičmi je pre nich lepší, zdôrazňujúc, že zohľadnenie názorov vyslovených maloletými deťmi nemožno stotožňovať s ich posudzovaním vhodnosti režimu či rozsahu styku, a síce maloleté deti počas vykonaného pohovoru vyjadrili svoj názor a svoju vôľu ohľadne režimu styku, avšak posúdenie danej otázky v kontexte ich najlepšieho záujmu bolo vykonané súdom prvej inštancie.

26. Žiada sa zdôrazniť, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, ktorým nevyhovел návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a teda rozhodol o zverení maloletých detí do výlučnej osobnej starostlivosti matky za súčasného rozšírenia styku otca s maloletými deťmi, kedy súd prvej inštancie ponechal víkendový styk otca s deťmi s kontinuálnym prespatím a súčasne pôvodné trojhodinové popoludnia bez prespatia detí v domácnosti otca v priebehu týždňa, počas ktorého nie je realizovaný styk otca s deťmi cez víkend, nahradil kontinuálnym stykom zahŕňajúcim prespatie detí i počas dňa v týždni, kedy nie sú deti u otca cez víkend, založil v kontexte vykonaných dôkazov, a to najmä výsluchov účastníkov konania, výsledkov znaleckého dokazovania a pohovoru s maloletými deťmi, ktorých názor vzhľadom na ich vek a rozumovú vyspelosť je potrebné akceptovať a prihliadnuť naň. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zákonom stanovené podmienky na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v tomto prípade neboli naplnené, kedy by zároveň daná forma úpravy osobnej starostlivosti nesledovala najlepší záujem maloletých detí, ktorý sa v konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sleduje ako ústredný a prioritný a za každých okolností prevažuje nad záujmom rodičov.

27. Odvolací súd považuje za nevyhnutné apelovať na oboch rodičov, že rodičovská vyspelosť, zodpovednosť a empatia vo vzťahu k chápaniu citových potrieb na rovnakej úrovni zaručuje a má viesť k obnoveniu narušených väzieb medzi rodičmi. Záujem nielen maloletých detí, ktorý by mali obaja rodičia sledovať, by naplnilo akékoľvek usporiadanie roztrieštených vzťahov v rodine uvedomujúc si, že sú to práve rodičia, ktorí nesú zodpovednosť za výchovu a vývoj svojich maloletých detí. V predmetnom prípade na jednej strane stojí právo rodiča realizovať svoje rodičovské práva v rozsahu, v akom mu tieto prislúchajú (ktorú skutočnosť súd nijako nepopiera), na druhej strane však stojí záujem maloletých detí vyrastať v pokojnom a harmonickom prostredí v súlade s ich najlepším záujmom. Z axiologického

hľadiska je najlepší záujem maloletého dieťaťa tým najpodstatnejším, čo musí rodič pri výkone svojich rodičovských práv a povinností sledovať. Inštitút rodičovských práv a povinností je preto potrebné vykladať tak, aby čo najúčinnejšie slúžil záujmom maloletých detí.

28. Otec napokon odvolacím napadol i výrok týkajúci sa vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Podstata odvolacej argumentácie spočívala v tom, že súd prvej inštancie neprihliadol na jeho záväzok spočívajúci v pôžičke vo výške 18.000,- Eur, ktorú si zabezpečil z dôvodu vyplatenia náhrady matke za vyporiadanie spoluvlastníckeho podielu za byt. Súčasne namietal, že súd prvej inštancie neakceptoval jeho argumentáciu o tom, že matka sa vzdala lepšieho zamestnania a s tým súvisiaceho lepšieho príjmu, kedy zároveň neprihliadal na jej schopnosti a z toho vyplývajúcu potencialitu príjmu.

29. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t. j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa, a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod.. Rozsah odôvodnených potrieb osôb odkázaných na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t. j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností, majetkových pomerov a pod..

30. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu vykonal dokazovanie ohľadom odôvodnených potrieb maloletých detí ako aj možností a schopností rodičov a ich majetkových pomerov v rozsahu postačujúcom pre rozhodnutie o vyživovacej povinnosti na maloleté deti, výsledky vykonaného dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôsledne vyhodnotil a správne vyhodnotil aj aktuálne pomery účastníkov konania, na základe čoho dospel k záveru o dôvodnosti matkou navrhovaného výživného na maloletú A. vo výške 300,- Eur a na maloletého C. vo výške 250,- Eur. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako i obsahu spisového materiálu nezistil žiadne okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať nesprávnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu vo výroku týkajúceho sa vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, odkazuje odvolací súd na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje a zhodne so súdom prvej inštancie považuje výživné na maloletú A. vo výške 300,- Eur a na maloletého C. vo výške 250,- Eur za primerané. Súd prvej inštancie rešpektoval zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu vyživovacej povinnosti a správne určil vyživovaciu povinnosť otca s ohľadom na vek, zdravotný stav maloletých detí a ich aktuálne životné náklady, zohľadňujúc i právo maloletých detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

31. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné dať do pozornosti Metodiku pre výpočet výživného zverejnenú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorá síce má odporúčací charakter, avšak jej zámerom je zjednocovať procesné postupy a rozhodovaciu prax súdov v rodinnoprávnej agende, a z obsahu ktorej vyplýva, že v prípade existencie dvoch vyživovacích povinností k maloletým deťom vo veku maloletej A. a maloletého C., ktoré mali v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 12 rokov a takmer 9 rokov, predstavuje primerané výživné na obe deti spolu 30% z priemerného čistého mesačného príjmu povinného rodiča (16% na staršie dieťa a 14% na mladšie dieťa), čo pri v konaní preukázanom čistom mesačnom príjme otca vo výške cca 2.500,- Eur predstavuje sumu vo výške 750,- Eur (400,- Eur na staršie dieťa a 350,- Eur na mladšie dieťa). V danom prípade bolo výživné na maloleté deti určené vo výške 300,- Eur na maloletú A. a vo výške 250,- Eur na maloletého C., teda v súčte 550,- Eur na obe maloleté deti, čo predstavuje 22% z priemerného čistého mesačného príjmu otca. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že výživné určené súdom prvej inštancie nepresahuje hranicu odporúčaného výživného, ale naopak, je o 8% nižšie, čo však vzhľadom na skutočnosť, že maloleté deti nemajú žiadne mimoriadne zvýšené výdavky (napr. v súvislosti s výrazne zhoršeným zdravotným stavom), ale naopak majú bežné výdavky ich veku obvyklé, ktoré boli v konaní vyčíslené na 495,- Eur mesačne, k čomu je potrebné zohľadniť mesačné výdavky na družinu maloletého

C., záujmovú a voľnočasovú činnosť oboch maloletých detí ako aj na zdravotnú starostlivosť maloletej A. (výdavky na okuliare a zubný aparát), ako i zohľadňujúc skutočnosť, že matka výživné na úrovni 30% priemerného čistého mesačného príjmu otca v konaní nepožadovala (navrhovala výživné vo výške 550,- mesačne na obe maloleté deti) a prihladnuc i na rozširujúcu úpravu styku otca s maloletými deťmi obnášajúcu zvýšený podiel otca na bežných výdavkoch na maloleté deti počas dní, ktoré trávia resp. budú tráviť u neho, odvolací súd mal za to, že prvoinštančným súdom určené výživné je primerané, adekvátne a vzhľadom na Metodiku pre výpočet výživného i objektivizované.

32. Neobstojí tak námietka otca, že súd prvej inštancie pri určení vyživovacej povinnosti na maloleté deti nezohľadnil skutočnosť, že sa matka mala vzdať lepšieho zamestnania a s tým súvisiaceho lepšieho príjmu, a neprihliadal na jej schopnosti a z toho vyplývajúcu potencialitu príjmu. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že matka dosahuje mesačný príjem okolo 1.250,- Eur vrátane uplatňovaného daňového bonusu na deti, kedy okrem uvedeného poberá prídavky na každé z maloletých detí vo výške 60,- Eur. Odvolací súd vníma matkou dosiahnuté vzdelanie ako i nadobudnuté pracovné skúsenosti, na ktoré otec už v konaní pred súdom prvej inštancie dôsledne poukazoval. Odvolací súd však zhodne s prvoinštančným súdom zastáva názor, že zmenu profesionálneho zamerania matky a s tým súvisiacu zmenu zamestnania spojenú s dosahovaním nižšieho príjmu, nemožno za každých okolností pripísať na ujmu matky, a to obzvlášť za situácie, kedy k danému kroku pristúpila po narodení detí (resp. po uplynutí rodičovskej dovolenky), čo môže bezprostredne súvisieť i s nutnosťou zabezpečenia starostlivosti o maloleté deti, kedy vzhľadom na spoločenskú situáciu nie je zriedkavé, že koordinácia pôvodného zamestnania matky so starostlivosťou o maloleté deti je len ťažko realizovateľná, z ktorého dôvodu matka nezriedka siahajú po voľbe nového zamestnania kompatibilného s ich denným režimom a potrebnou starostlivosťou o deti. Žiada sa však dodať, že i keď matka v dôsledku zmeny profesijného zamerania dosahuje potenciálne nižší príjem, nemožno dospieť k záveru, že by otec, ktorému bolo rozhodnutím súdu prvej inštancie určené výživné na maloleté deti na úrovni 22% priemerného čistého mesačného príjmu, akokoľvek kompenzoval ním tvrdenú údajnú pasivitu matky po finančnej stránke, kedy do úvahy súdu prichádzalo i priznanie výživného na maloleté deti na úrovni 30% priemerného mesačného príjmu povinného, ktoré by vzhľadom na odporúčanie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky bolo stále možné považovať za akceptovateľné, avšak matka výživné na zmienenej úrovni nepožadovala resp. nenavrhovala.

Odvolací súd neprihliadal na námietku otca týkajúcu sa straty zamestnania matky a jej následnej dočasnej registrácie v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, kedy odvolaciemu súdu nebolo zrejmé, akým spôsobom by mal podľa požiadaviek otca na danú dočasnú situáciu matky reagovať, pokiaľ matka v súvislosti s jej dočasným poklesom príjmu spôsobeným stratou zamestnania zvýšenie výživného na maloleté deti v odvolacom konaní nepožadovala. Nie je v kompetencii odvolacieho súdu zaoberať sa otázkou dočasnej straty matkinho zamestnania a s tým súvisiacej dočasnej evidencie matky ako uchádzača o zamestnanie, či na matku v tomto smere apelovať, najmä za predpokladu, keď matka využíva práva vyplývajúce jej s osobitnej právnej úpravy, čo jej nemožno pripísať na ujmu, najmä za predpokladu, ak poberá dávku v nezamestnanosti a dokáže si tak zabezpečiť potreby na živobytie pre seba i maloleté deti, a teda výšku výživného určeného na maloleté deti v odvolacom konaní nerozporuje.

V súvislosti s odvolacím argumentom otca, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy jeho záväzok spočívajúci v pôžičke vo výške 18.000,- Eur, ktorú si zabezpečil z dôvodu vyplatenia náhrady matke za vyporiadanie spoluvlastníckeho podielu za byt, odvolací súd už iba marginálne poznamenal, že tak ako i otec v odvolaní sám uviedol, predmetná pôžička nie je v danom čase splatná, kedy zároveň ani nie je zrejmé, kedy v budúcnosti jej splatnosť nastane, a i keď daný záväzok existuje, odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by bolo potrebné pri určení výšky výživného prihliadať na hypotetické splátky otca, ktoré však zatiaľ neuhrádza a teda reálne výdavky v tomto smere mu zatiaľ nevznikli.

33. Ďalšie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009).

34. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).